

BIBLIOGRÁFIA

AZ 1963. ÉVI MAGYARORSZÁGON MEGJELENT HADTÖRTÉNELMI IRODALOM BIBLIOGRÁFIÁJA

A BIBLIOGRÁFIA BEOSZTÁSA

I. Bibliográfiák

II. Általános és összefoglaló munkák, elméleti kérdések

Általános munkák

Vita történetiszemléletünk nacionalista maradványairól

III. Hely-, vár- és fegyvertörténet

IV. Magyarország hadtörténelme

A legrégebb időktől 1848-ig

1848—1849. évi szabadságharc

Magyarország hadtörténelme 1850—1914

Első világháború

Magyar internacionalisták a Szovjetunióban. Részvételük a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban és a polgárháborúban

Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom

A Magyar Tanácsköztársaság hadtörténelme

Magyarország hadtörténelme 1919—1939

Magyar önkéntesek a spanyol polgárháborúban

Magyarország a második világháborúban

Előzmények, diplomáciai, politikai, katonai és gazdaságtörténet

Hazánk felszabadulása

Ellenállási mozgalom

A Magyar Néphadsereg és a fegyveres erők története

V. Egyetemes hadtörténet

A legrégebb időktől 1914-ig

Az első világháború és a két világháború közötti időszak

A második világháború

A második világháború utáni időszak hadtörténelme

A gyakran előforduló folyóiratok rövidítéseinak jegyzéke:

AH	Acta Historica
BSz	Borsodi Szemle
ET	Élet és Tudomány
HK	Hadtörténelmi Közlemények

Ho	Honvédelem
ISz	Igaz Szó
L	Lobogó
MK	Magyar Könyvszemle
MT	Magyar Tudomány
MTANYI	A MTA Nyelv- és Irodalomtudományi Osztályának Közleményei
MTATT	A MTA Társadalmi és Történeti Tudományok Osztályának Közleményei
N	Néphadsereg
PK	Párttörténeti Közlemények
Sz	Századok
TörtSz	Történelmi Szemle
TSz	Társadalmi Szemle

I.

BIBLIOGRÁFIÁK

- Az 1962. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. Összeáll.: Gőnczi Éva, Szabó Erzsébet. — Művészettörténeti Értesítő, 1963. 4. sz. 247—279. p.
- A Hadtudományi Könyvtár újabb szerzeményei. 1963. Bp. Hadtörténelmi Intézet és Múzeum Hadtudományi Könyvtára, 1963. 1. sz. 56 p., 2. sz. 51 p.
- Köszeg irodalmának válogatott bibliográfiája. — Vasi Szemle, 1963. 3. sz. 140—144. p.
- Külföldi folyóiratok hadtörténelmi repertórium. 1961. Összeáll.: Kovalcsik József, Windisch Aladárné. — HK, 1963. 1. sz. 444—477. p.
- Külföldi folyóiratok hadtörténelmi repertórium. 1962. 1—2. rész. Összeáll.: Molnár Éva, Vincze István, Windisch Aladárné. — HK, 1963. 2. sz. 292—317, 1964. 1. sz. 176—194. p.
- Külföldi történeti folyóiratok repertórium. 1960. II., 1961. I—II. rész, 1962. I. rész. — TörtSz, 1963. 1. sz. 108—139., 2. sz. 270—300., 3—4. sz. 450—502. p.
- A magyar munkásmozgalmi sajtó bibliográfiája. 1948. jún.—1956. okt. Függelék: Az 1956. évi... munkásmozgalmi lapok jegyzéke. [Kiad.] A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, Párttörténeti Intézet, Bp. Soksz. 1963. 356 lev.
- A magyar munkásmozgalom történetéről szóló cikkek jegyzéke (1962. július—1963. június). — PK, 1963. 1. sz. 214—215., 2. sz. 241—243., 3. sz. 220—221., 4. sz. 238—240. p.
- A Magyarországon megjelent történeti munkák (önálló kötetek, tanulmányok, cikkek) jegyzéke (1962. január 1.—december 31.). Összeáll.: V. Windisch Éva. — Sz, 1962. 2. sz. 475—500., 4. sz. 925—948. p.
- Mitru Ibolya: Hősi harcok emlékei. Ajánló bibliográfia a magyar munkásmozgalom történetéhez. Bp. Főv. Szabó Ervin Könyvtár házi soksz. 1962. 144. p.
- Répertoire des ouvrages d'histoire publiés en Hongrie dans le premier semestre de 1961. — Repertorijs proizvedenij po izstori, vüsedsh v Vengrii v pervoj polovine 1961 g. — AH, 1963. 1—2. sz. 299—331. p.
- (Siklós András): Bibliográfia Magyarország legújabbkori történelméhez: Magyarország legújabbkori történetére vonatkozó, 1954—1962 között megjelent fontosabb könyvek, tanulmányok, cikkek jegyzéke. [Kiad. az] Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar. Utánnny. Bp. Tankönyvkiadó, 1963. 107 p.
- Siklós András: Kommunista szerzők munkái, marxista feldolgozások az 1918—1919. évi magyarországi forradalmakról a két világháború között. — PK, 1963. 4. sz. 29—69. p.
- Siklós András: A magyarországi sajtó a forradalmak időszakában 1918—1919. — MK, 1963. 1—2. sz. 73—85. p.

II.

ÁLTALÁNOS ÉS ÖSSZEFOGLALÓ MUNKÁK, ELMÉLETI KÉRDÉSEK

Általános munkák

Bánki Vajk Emil: Magyar vonatkozású rendjelek és kitüntetések. [Folytatás.] — Az Erem, 1963. 24 sz. 37—44. p.

Benda Kálmán: Takáts Sándor. — ET, 1963. 25. sz. 771—774. p.

Biró Lajos—Komjáth Pál: Háború — hadüzenet nélkül. Fejezetek a kémkedés történetéből. Bp. Zrínyi K. 1963. 209 p., 24 t.

- Gazsi József: Levéltári névmutató készítésének néhány tapasztalata a Hadtörténelmi Levéltárban. — Levéltári Szemle, 1963. 1–2. sz. 34–40. p.
- Hajdú Gyula: A semlegesség a hidegháborúban. A pozitív semlegesség kialakulása. Bp. Közgazd. és Jogi K. 1963. 223 p.
- (Kanizsai-Nagy Antal): A forradalmak hősei. Elbeszélések a történelemből. 1848–1945. (Szerk., vál. és utószó: —) Bp. Móra Kiadó, 1963. 279 p. (Iskolai könyvtár.)
- Kerekes Zoltán: A Hadtörténelmi Múzeum új kiállításai. — HK, 1963. 2. sz. 242–275. p.
- Nyakas László: A nagy történelmi személyiségek és szerepük az igaz hazafiságra való nevelésben. — Történelemtanítás, 1962. 6. sz. 15–18. p.
- Patkó Imre: Korunk fő ellentmondása és a nemzeti felszabadító mozgalom. — TSz, 1963. 11. sz. 59–71. p.
- Sántha Pál: Szocialista hazaszeretet, szocialista nemzetköziség. Bp. Tankönyvkiadó, Soksz. 1963. 89 p.
- Történelmi olvasókönyv. 2. (Gunst Péter—Eperjessy Géza): Forrásszemelvények az egyetemes történelem (476–1640) és Magyarország története (1526-ig) tanításához. (Bev. Makkai László.) Bp. Tankönyvkiadó, 1962. 349 p., 8 t.
- Tych, Feliks: A legújabbkori történelem forráskiadásának problémái. — A Lengyel Tud. Akad. Tört. Biz. Legújabbkori Csoportja 1962. nov. 16-i ülésén elhangzott beszámoló. — TörtSz, 1963. 2. sz. 263–268. p.

Vita történetiszemléletünk nacionalista maradványairól

- Nemzet, haza, honvédelem a parasztság és a nem nemesi katonáskodó réteg gondolkodásában (XV–XVIII. század.) Az MTA Tört. tud. Int. által 1962. jún. 11–12-én rendezett tudományos vita anyaga. — TörtSz, 1963. 1. sz. 1–101. p.
- Arató Endre: A történeti problémák sokoldalú elemzéséért. (Meggjegyzések Molnár Erik: „Történetiszemléletünk nacionalista maradványairól” c. cikkéhez.) — Új Írás, 1963. 3. sz. 363–368. p.
- Bácsi Vera: A parasztság és a honvédelem 1514-ben. TörtSz, 1963. 1. sz. 63–66. p.
- Balogh Sándor—Simon Péter: Megjegyzések Molnár Erik „Történetiszemléletünk nacionalista maradványai” című cikkéhez. — MT, 1963. 2. sz. 109–120. p.
- Bartha Antal: Hozzászólás Mályusz Elemér előadásához (Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban.) — TörtSz, 1963. 1. sz. 36–58. p.
- Benczédi László: Parasztkok és katonák XVII–XVIII. századi Habsburg-ellenes mozgalmainkban. (Hozzászólás Molnár Erik cikkéhez.) — Új Írás, 1963. 6. sz. 738–743. p.
- Benczédi László: Válasz Perjés Géza hozzászólására. — TörtSz, 1963. 1. sz. 96–98. p.
- Benczédi László: A „vitélő rend” és ideológiája a Thököly-felkelésben. — TörtSz, 1963. 1. sz. 33–43. p.
- Benda Kálmán: A vágvári harcok ideológiája. — TörtSz, 1963. 1. sz. 15–18. p.
- Beszélgetés Molnár Erik akadémikussal a történettudomány eredményeiről, a nacionalizmus elleni harcról, a történettudomány fő feladatairól 1963-ban. — Magyar Nemzet, 1963. 16. sz. 7. p.
- Elekes Lajos: Haza és jobbagyparaszt. Megjegyzések a hazafogalom történelmi fejlődésének kutatásához. — Új Írás, 1963. 5. sz. 615–620. p.
- Ember Győző: A Habsburg abszolútizmus osztálypolitikája Magyarországon az 1760-as években. — MTATT, 1963. 1–2. sz. 1–46. p.
- Heckenast Gusztáv: A Karácsony György-féle parasztfelkelés (1569–1570). — TörtSz, 1963. 19–21. p.
- Horváth Zoltán: A nacionalizmus néhány kérdése Molnár Erik cikke kapcsán. — Új Írás, 1963. 11. sz. 1381–1384. p.
- Kálmán Endre: Történelemfelfogásunk néhány kérdése. (Gondolatok Molnár Erik cikke kapcsán.) — Új Írás, 1963. 8. sz. 991–994. p.
- N. Kiss István: Megjegyzések a végvári harcok ideológiájának kérdéséhez. — TörtSz, 1963. 1. sz. 66–68. p.
- Klanczay Tibor: Néhány gondolat a vitához. — TörtSz, 1963. 1. sz. 79–82. p.
- Klanczay Tibor: Nézeteltérések a „nemzeti jelleg” körül. — Kritika, 1963. 1. sz. 17–27. p.
- Komjáthy Miklós: Hozzászólás Szücs Jenő „Nándorfehérvár és a parasztság” című referátumához. — TörtSz, 1963. 1. sz. 59–63. p.
- Kosáry Domokos: Néhány tanulság Pest megye kuruckori történetéből. — TörtSz, 1963. 1. sz. 91–96. p.
- Makkai László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája. — TörtSz, 1963. 1. sz. 22–29. p.
- Makkai László: Válasz Nagy László hozzászólására. — TörtSz, 1963. 1. sz. 99–101. p.
- Maksay Ferenc: A „népi kurucság” ideológiájának kérdéséhez. — TörtSz, 1963. 1. sz. 87–91. p.
- Mályusz Elemér: Haza és nemzet a magyarországi feudalizmus első századaiban. — TörtSz, 1963. 1. sz. 4–10. p.
- Mathejka Jánosné: Eszmei offenzívát! [Meggjegyzések Molnár Erik: Történetiszemléletünk nacionalista maradványaihoz c. cikkéhez.] — Új Írás, 1963. 3. sz. 362–364., 6. sz. 735–737. p.
- Mód Aladár: Beszéljünk világosan. — Új Írás, 1963. 7. sz. 843–847. p.

- Molnár Erik: Bevezető a vitához (nemzet, haza, honvédelem stb.) — TörtSz, 1963. 1. sz. 1—3. p.
- Molnár Erik: A hazafias-nemzeti ideológiáról. — Kritika, 1963. 4. sz. 21—23. p.
- Molnár Erik: A hazafias-nemzeti ideológiáról. [Erdei Ferenc, Sötér István stb. hozzászólásaival.] — MTATT, 1963. 3. sz. 303—344. p.
- Molnár Erik: A 22. kongresszus és a szocialista hazafiság. — MTATT, 1963. 1—2. sz. 135—142. p.
- Molnár Erik: Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre. — TörtSz, 1963. 2. sz. 238—259. p.
- Molnár Erik: Válasz a nacionalizmus kérdésében írt vitacikkekre. 1—2. rész. — Új Írás, 1963. 7. sz. 848—855., 8. sz. 984—989., 9. sz. 1111—1115. p.
- Nagy László: Hozzászólás Makкаи László: A hajdúk „nemzeti” és „függetlenségi” ideológiája c. referátumához. — TörtSz, 1963. 1. sz. 68—74. p.
- Nagy László: A XVII. századi Habsburg-ellenes függetlenségi harcok értékeléséhez. (A török szövetség problémáitakéja a Bocskai, Bethlen és I. Rákóczi György vezette küzdelmekben.) — HK, 1963. 2. sz. 185—241. p.
- Nagy László—Otta István: Hozzászólás Molnár Erik: Történetiszemléletünk nacionalista maradványairól c. cikkéhez. — Új Írás, 1963. 4. sz. 488—496. p.
- Nagy László—Otta István: Néhány szó az „Eszmei offenzívát!” című cikkhez. — Új Írás, 1963. 8. sz. 990. p.
- Pamlényi Ervin: Történeszek vitája a nemzet és a haza fogalmáról. — Népszabadság, 1963. 98. sz. 7. p.
- Perjés Géza: Hozzászólás Benczédi László referátumához. — TörtSz, 1963. 1. sz. 82—91. p.
- Somogyi Eva: Az 1653—59. évi horvátországi parasztmozgalom ideológiai tanulságai. — TörtSz, 1963. 1. sz. 30—32. p.
- Sötér István: Az irodalom szerepe a „nemzeti ideológiában”. — Új Írás, 1963. 6. sz. 732—735. p.
- Sötér István: Polgárosodás és nemzetiiség. — MTANYI, 1962. 1—4. sz. 119—186. p.
- Szücs Jenő: Nándorfehérvár és a parasztság. — TörtSz, 1963. 1. sz. 11—14. p.
- Tóth Ede: Történetírásunk néhány problémája. — Valóság, 1963. 1. sz. 98—104. p.
- Varga János: Történetiszemléletünk nacionalista maradványairól. (Beszámoló egy beszélgetésről.) — TörtSz, 1963. 1. sz. 102—107. p.
- Várkonyi Agnes, R.: A nemzet fogalma a feudalizmusban. — MTATT, 1963. 1—2. sz. 143—154. p.
- Várkonyi Agnes, R.: A „népi kurucság” ideológiája. — TörtSz, 1963. 1. sz. 44—55. p.
- Várkonyi Agnes, R.: A XVII. századi Habsburg-ellenes harcok ideológiai kérdései. 1—2. r. — Történelemtanítás, 1963. 2. sz. 1—6., 3. sz. 1—7. p.
- Vigh Károly: Történelemszemlélet és politika. (Hozzászólás Molnár Erik: „Történelemszemléletünk nacionalista maradványairól” című cikkéhez.) — Új Írás, 1963. 1. sz. 111—113. p.
- Zimányi Vera: Megjegyzések a vitához. — TörtSz, 1963. 1. sz. 74—79. p.

III.

HELY-, VÁR- ÉS FEGYVERTÖRTÉNET

- Helytörténeti ankét az ELTE Bölcsészkarán. — Sz, 1963. 2. sz. 456—458. p.
- Maday Pál: Szarvas története. Szarvas, Községi Tanács, 1962. 519 p., 25 t. [Bibliogr. 415—463. p.]
- (Puruczki Béla—Fancsali Petronella—Novák Tamásné): Az utcák őrzik emléküket. Bp. Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, 1963. 157 p., 8 t.
- Békés István: A visegrádi vár feltámad. — Népszabadság, 1963. 139. sz. 9. p.
- Darázs Endre: Magyar várak pusztulásának szomorú krónikája. — N, 1963. 43. sz. 12. p.
- Dercsényi Dezső—Gerő László: A sárospataki Rákóczi-vár. (2. kiad.) Bp. Képzőműv. Alap, 1963. 97 p. [Bibliogr. 89—93. p.] (Műemlékeink.)
- Gergelyffy András: A kőszegi Jurisich-vár építési korszakai. — Vasi Szemle, 1963. 3. sz. 1—17. p.
- (Huba László): Siklós és Harkány. Úti
- kalauz. (2. átd. kiad.) [Pécs] — Bp. Baranyam. Idegenforg. Hiv. — Közdok. Egyet. ny. Bp. 1963. 108 p., 8 t.
- Kalmár János: A keréklakatos puskaról. — A Miskolci Herman Ottó Múzeum évkönyve. — Annales Musei Miskolciensis de Herman Ottó nominati. 3. Szerk. Komáromy József. Miskolc. Borsodm. ny. 1963. 208 p., 8 t.)
- Koroknay Gyula: Adatok a vajai Vay várkastély történetéhez. — Műemlékvédelem, 1963. 2. sz. 73—74. p.
- Kovács András: A siklói vár története. [Új kiad.] Pécs, Siklói Községi Tanács — Siklói vár Barátai Köre — TIT Baranyam. Szerv. 1963. 76 p. Bibliogr. 73—75. p.
- Nagyvázsony és környékének útikalauza. (Szerk. Zákonyi Ferenc.) Bala-tonfűred, Veszprém. ny., Veszprém, 1963. 186 p.
- (A Veszprém Megyei Tanács, Idegen-

- forgalmi Hivatalának kiadványa 19.)
Nováki Gyula: A magyarországi földvár-
 kutatás története. Bp. Műz. soksz.
 1963. 93 p.
 (Régészeti füzetek 2/12.)
Radnai Lóránt: A Citadella. Bp. Képző-
 műv. Alap, 1963. 31 p.
 (Műemlékeink.)
Sedlmayer István: A kőszegi vár. (Kő-
 szeg, Szerk. Horváth Ferenc, Szom-
 bathely, 1963.)
Szabó László: A tatái vár a XVI. század-
 ban. — HK, 1963. 1. sz. 317—335. p.
Zolnay László: Ásatások a budavári
 Táncsics Mihály utcában Kossuth,
 Táncsics börtöne helyén. — Népszab-
 adság, 1963. 179. sz. 9. p.
Zolnay László: „Opus castri Budensis.”
 A XIII. századi budai vár kialakulá-
 sának (Tanulmányok Budapest múltjá-
 ból. 15. köt. Szerk. Gerevich László,
 Tarjányi Sándor. Bp. Akad. K. 1963.
 43—107. p.)
 Akik világhírt szereztek a könnyűfegy-
 verzetű lovasságok: a magyar hus-
 szárok. [Írta:] V. M. — N. 1963. 23.
 sz. 12. p.

- L[iget] Gy[örgy]:** A szabadságharc ha-
 ditechnikája. — Magyar Légoltalom,
 1963. 9. sz. 17. p.
Nagy Gábor: Páncélos és gépesített csa-
 patok fejlődése és alkalmazásuk el-
 ve a két világháború között. — Ho,
 1963. 6. sz. 127—141. p.
Szűcs József: A motoros repülés hatva-
 nadik születésnapja. [Vázlatos fejlő-
 déstörténet.] — Népszabadság, 1963.
 288. sz. 9. p.
Nagy Ernő: Az ANT—1-től a TU—124-ig.
 (Andrej Nikolaevics Tupolev 75. szü-
 letésnapjára.) [Elete és munkássága.
 A második világháború harci gépei.]
 — Népszabadság, 1963. 264. sz. 9. p.
Andrej [Tupolev] Tupoljev 75. éves. [A
 Tupolev által tervezett repülőgépek
 áttekintése.] [Írta:] N. V. — Repülés,
 1963. 12. sz. 6. p.
Ungvári Jenő: [József] Bem tábornok
 rakétái. — L., 1963. 19. sz. 10. p.
**Vigyázat! Mérgező gáz! Belépés csak gáz-
 álarcban! 180 évvel ezelőtt született a
 gázálarc magyar feltalálója (Kőszegi
 Mártony Károly.) [Írta:] T. S. — L.
 1963. 11. sz. 11. p.**

IV.

MAGYARORSZÁG HADTÖRTÉNELME

A legrégibb időkől 1848-ig

- Barkóczi László—Bóna István—Mócsy
 András:** Pannónia története. Bp.
 Tankönyvk., 1963. (1964) 151 p., 12 t.
 Bibliogr. a fejezetek végén és 143—
 148. p.
Istvánffy Miklós: A magyarok történe-
 téből. (Historiae de rebus Ungaricis.)
 (Ford. Juhász László. Vál., bev.,
 jegyz.: Székely György.) Bp. Heli-
 kon, 1962. 528 p.
 (Monumenta Hungarica 6.)
Szamosközi István: Erdély története.
 (Rerum Transylvanarum libri.) Vál.
 bev. és jegyz. Sinkovics István. Ford.
 Borzsák István.) Bp. M. Helikon, 1963.
 385 p.
 (Monumenta Hungarica 7.)
Jankovich Ferenc: A világverő. [Mátyás
 I. magyar király. Történelmi] re-
 gény. Bp. Szépirod. K. 1963. 418 p.
Erdődi János: Sasoknál magasabban.
 Hunyadi Mátyás élete. Bp. Móra Ki-
 adó, 1963. 227 p. 6 t.
 (Nagy emberek élete.)
Rádsó Gyula: Mátyás és a török veszély.
 Jajce elfoglalásának 500. évforduló-
 jára. — ET, 1963. 52. sz. 1635—1639. p.
Papp László: Újabb kutatások a mohácsi
 csataterén. (A pécsi Janus Pan-
 nonius Múzeum évkönyve, 1962.
 (Szerk. Papp László. [Közrem.] Fű-
 zes Endre.) Pécs, Szikra ny. 1963.
 391 p., 33 t.)

- Balogh László:** A hajdú hadnagy tudósi-
 tása. Az első hiteles dokumentum a
 mohácsi csatáról. Nagy értékű törté-
 nettudományi felfedezés. — Esti Hír-
 lap, 1963. 251. sz. 3. p.
Treskovits Farkas: Kőszeg török ostroma...
 1532. Németből ford. Horváth
 Ferenc. (Kőszeg, Szerk. Horváth Fe-
 renc. Szombathely, 1963.)
Horváth Ferenc: Kőszeg ostromának le-
 írása. — Vasi Szemle, 1963. 3. sz.
 41—48. p.
Sinkovics István: Kőszeg védelme 1532-
 ben. — Vasi Szemle, 1963. 3. sz. 22—
 40. p.
Maksay Ferenc: Nádasdi Tamás. [1498—
 1562.] — ET, 1963. 16. sz. 483—486. p.
Sági Károly: A hegyesi vár visszafog-
 lalásának 400. évfordulója. (Új Heli-
 kon. Tudományos, kulturális kiad-
 vány. 1962. Fel. szerk.: Csaba Imre.
 [Veszprém]. Veszprémm. K. [1963.]
 67—72. p.)
Takáts Sándor: Bajvívó magyarok. Ké-
 pek a törökvilágból. (Vál. és [bev.]
 Réz Pál. 2. kiad.) Bp. Móra Kiadó.
 1963. 360 p., 11 t.
Kenéz Győző: A végvári harcok élet-
 szerű szemléltetése. — Történelem-
 tanítás, 1963. 4. sz. 9—14. p.
Ferencci Imre: Boeckai István és sza-
 badságharcának emléke a néphagyomá-
 nyban. (A Debreceni Déri Múze-
 um évkönyve, 1960—1961. Szerk. Bé-

- res András. Debrecen, 1962. [1963.] 215–231. p.)
- Zrinyi Miklós: Szigeti veszedelem. [Eposz] — A Török áfium ellen való orvosság. [Röpirat.] (Sajtó alá rend., utószó: Kanizsai-Nagy Antal.) (Röv. kiad.) [Utánnny.] Bp. Szépirodalmi K. 1963. 215 p.
(Diákkönyvtár.)
- Rapcsányi László: Egy 1664-es kalendáriumban található egyidejű bejegyzések Zrinyi Miklós hadjáratairól. (A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár évkönyve. 10. 1962. (Fel. szerk.: Tolnai György.) Bp. Áll. ny. 1963. 201 p., 16 t.)
- Szántó Imre: Adatok az egri vár 1710. évi feladásához. Eger, Borsodm. ny. Miskolc, 1962. 603–608. p.
(Klly.: Egri Pedagógiai Főiskola évkönyve. 8. kötet.)
([Eger], Pedagógiai Főiskola. Az Egri — füzetek 275.)
- Hopp Lajos: A Rákóczi-kor irodalmának francia forrásai. — MT, 1963. 9. sz. 644–646. p.
- Tamás István: A francia-kuruc kapcsolatok története. Új dokumentumok a Rákóczi-szabadságharcról. — Nép-szabadság, 1963. 155. sz. 9. p.
- Heckenast Gusztáv: Rákóczi iparpolitikája. — ET, 1963. 22. sz. 691–693. p.
- Dezsényi Béla: Az első katonai lapról. (Mercurius Hungaricus.) — N, 1963. 48. sz. 10. p.
- Pápai János törökországi naplója. (Vál., sajtó alá rend. [bev.] és jegyz.: Benda Kálmán.) Bp. Szépirod. K. 1963. 467 p., 8 t., 1 tétel.)
(Magyar századok.)
- Eperjessy Kálmán: Békés megye az első katonai felvétel (1782–1785) ország-leírásaiban. (Körös népe. Történelmi és néprajzi szemle. 4. Fel. szerk. Maday Pál. Békéscsaba, Városi Tanács, 1963. 7–26. p.)
- 1848–1849. évi szabadságharc
- Kolta László: Perczel Mór élete és munkássága. Bonyhád, Perczel Mór Közgazd. Techn. 1963. 61 p.
- Varga János: Petőfi és a 48-as forradalom. (A költő születésének 140. évfordulója alkalmából.) 1–2. r. — ET, 1963. 1. sz. 3–6., 2. sz. 35–38. p.
- Urbán Aladár: A magyarországi osztrák hadszervezet és a hazánkban állomásozó katonaság 1848 áprilisában. — HK, 1963. 2. sz. 145–169. p.
- Urbán Aladár: Honvédtoborzás Pest-Budán 1848-ban. (Tanulmányok Budapest múltjából. 15. köt. Szerk. Gerevich László, Tarjánai Sándor.) Bp. Akad. K. 1963. 403–444. p.)
- Kiss Sándor: A debreceni Református Kollégium és diákjai az 1848–49-es szabadságharcban. (A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1960–1961. Szerk. Béres András. Debrecen, 1962. [1963.] 53–58. p.)
- A mezőberényi zendülés iratai. (1848–1849.) Közl.: Maday Pál. (Körös népe. Történelmi és néprajzi szemle. 4. Fel. szerk. Maday Pál. Békéscsaba, Városi Tanács, 1963. 193–208. p.)
- Nádor Jenő: Szarvas 1848-ban. Szarvas, Községi Tanács, 1962. 80 p.
(Szarvasi füzetek 5.)
- Kósa Csaba: Ötszáz paraszt kaszát ragadott. A jánosbázi 48-as hagyomány. Hogyan akarták kiszabadítani Batthyány Lajost. — Esti Hírlap, 1963. 63. sz. 3. p.
- Borus József: A felsőtisztai hadtest 1848 december–1849 február. — HK, 1963. 1. sz. 153–187. p.
- Borus József: Az ellentámadás problémája 1849 februárjában. (Dembinski fővezérsege és a kápolnai csata.) (Beszámoló kandidátusi disszertációk vitáiról.) — Sz, 1963. 5. sz. 1176–1179. p.
- H. Törő Györgyi: Bem francia nyelvű hadjelentései Petőfi kézírásában. (Adalék Petőfi Sándor 1849-es segédtisztí mőködéséhez.) — Irodalomtörténeti Közlemények, 1963. 2. sz. 219–228. p.
- Andics E[rszébet]: Das Bündnis Habsburg-Romanow. Vorgeschichte der zaristischen Intervention in Ungarn im Jahre 1849. [Übers.: Zoltán Jókai. (Abgekürzte) Ausg.] Bp. Akad. K. 1963. 201 p.
(Studia historica Academiae Scientiarum Hungariae 52.)
- Veres Pál: Puska lövésnyire a zászlóalj mögött. Lumniczer Sándor a szabadságharc hőrsorosa. — N, 1963. 41. sz. 12. p.
- Csillag István: 1849-ben jelent meg az első magyar honvéd sebészorvosi könyv. — Orvosi Hetilap, 1963. 34. sz. 1619–1621. p.

Magyarország hadtörténelme 1850–1914.

- Kovács Endre: Az 1859. évi magyar-román egyezmény. — Sz, 1963. 2. sz. 293–331. p.
- Lukács Lajos: Aspromonte és a magyar emigráció 1862-ben. — Sz, 1963. 1. sz. 32–67. p.
- Lukács Lajos: Kossuth emigrációs politikájának idealizálásáról. — Sz, 1963. 4. sz. 844–859. p.
- Horváth Zoltán: Kossuth Lajos emigrációs politikájának értékelése. (Hozzászólás Lukács Lajos és Szabad György vitájához.) — Sz, 1963. 1. sz. 157–164. p.
- Szabad György: Észrevétel Horváth Zoltán „Kossuth Lajos emigrációs politikájának értékelése” c. írására. — Sz, 1963. 4. sz. 843. p.

Kőhegyi Mihály: Mészáros Lázár memorandumuma Kossuth amerikai utazása előtt. (Aranyhomok, Antológia, 1962. Fel. szerk.: Varga Mihály. Kecskemét, Szakszerv. Bács-Kiskun m. Tanácsa, [1963.] 28–29. p.)

Ruffy Péter: A pécsi Kossuth levél. [Kossuth Lajos levele Veress Sándor 48-as honvédhadnagy fiához, Veress Endréhez.] — Magyar Nemzet, 1963. 62. sz. 4. p.

Ruffy Péter: Bújdosók levelei. Tizenháromezer kézirat egy pécsi magánlakásban. (800 levél az 1848-as emigráció vezetőitől és szereplőitől.) — Magyar Nemzet, 1963. 58. sz. 7. p.

Szendrey József: Egy elfelejtett szabadságos. [Tüköry Lajos.] — L, 1963. 36. sz. 8. p.

Bánki Vajk[é] Emil: 1863. március 15. [Az olasz kormány által a magyar légio tagjainak adományozott emlékéremről.] — Az Erem, 1963. 23. sz. 1–3. p.

Böhm Jakab: Az 1863–64. évi lengyelországi felkelés — és Magyarország. — ET, 1963. 43. sz. 1347–1351. p.

Agárdi Ferenc: A Hungarian general in Lincoln's service [Számwald (Stahel) Gyula]. — The Hungarian Quarterly, 1963. 4. kötet. 10. sz. 155–157. p.

Bonyhádi Jenő: Számwald Gyula altábornagy. (Julius H. Stahel, a piemonti csata hőse az észak-amerikai polgárháborúban.) — N, 1963. 19. sz. 12. p.

Morva Tamásné-Böhm Jakab: Adalékok a hadsereg szerepére az 1905–7-es forradalmi válság felszámolásában. Közlik: — — — HK, 1963. 1. sz. 366–443. p.

Merényi László: Tóth Árpád háborúellenes írásai 1912–1913-ban. — Alföld, 1963. 4. sz.

Merényi László: Ötven éve történt. Háborúellenes megmozdulások Somogyban 1913-ban. — Somogyi Néplap, 1963. május 15.

Merényi László: Haladó mozgalmak az első balkáni háború idején. — Vasi Szemle, 1963. 2. sz. 69–75. p.

Merényi László: Békemozgalom Magyarországon — ötven évvel ezelőtt. — ET, 1963. 20. sz. 611–615. p.

Békes István: Májusi béketüntetés ötven évvel ezelőtt. („Le a háborúval!”) — Népszabadság, 1963. 100. sz. 10. p.

Tokodu Gyula: Ausztria-Magyarország a Pánszermán Szövetség (Alldeutscher Verband) világuralmi tervében. (1890–1918.) Bp. Akad. K. 1963. 282 p.

Első világháború

Dolmányos István: Károlyi Mihály és a „szentótvári út.” (Az orosz-magyar szövetség gondolata 1914-ben.) — TörtSz. 1963. 2. sz. 167–194. p.

Dolmányos István: Mihály Károlyi et le voyage de Saint Peterbourg. (L'idée

d'une alliance russo-hongroise en 1914.) (Annales Universitatis Scientiarum Budapestiensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio historica. Tom. 5. Red. Zoltán Oroszlán. Bp. 1963. 147–184. p.)

Galántai József: István Tisza und der erste Weltkrieg. (Annales Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae. Sectio historica. Tom. 5. Red. Zoltán Oroszlán. Bp. 1963. 185–205. p.)

Dezsényi Miklós: A „vörös kalapácsos ember” a fronton. [Közl:] — — — HK, 1963. 2. sz. 276–278. p.

Magyar internacionalisták a Szovjetunióban. Résztételük a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban és a polgárháborúban

Józsa Antal: Ukrajna Kommunista (bolsevik) Pártja I. kongresszusának néhány magyar vonatkozása. — HK, 1963. 1. sz. 336–346. p.

Józsa Antal: Adalékok az oroszországi magyar hadifoglyok történetéhez. — HK, 1963. 2. sz. 105–144. p.

Vályi-Nagy József: Az oroszországi magyar hadifoglyok forradalmi mozgalmi történetének néhány kérdése a Nagy Októberi Szocialista Forradalomig terjedő időszakban. Debrecen, Alföldi ny. 1963. 75–99. p. (Kluny.: Acta [Universitatis Debrecenensis] 9/1. kötet.) (Debrecen, Egyetem), Marxizmus-leninizmus Tanácsok, A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Marxizmus-leninizmus Tanácskének közleményei 23.)

Pamlényi Ervin: Vörös zászlók a térképen. Magyarok a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban. — Magyar Nemzet, 1963. 261. sz. 9. p.

Magyar hősi emlékmű Petropavlovszkban. [Magyar hadifoglyok 1918 júniusában a szovjet köztársaság védelmében. Vörösgárdista osztagok harca Szenási Gyula vezetésével. Vele evvitt küzdött Szenási Géza, Rónai Ferenc, Horváth István. Valamennyien hősi halált haltak.] — Esti Hírlap, 1963. 141. sz. 6. p.

Ujvári Imre László: A forradalom katonái. (Beszélgetés a hősi harcok magyar résztvevőivel.) — N, 1963. 44. sz. 12. p.

„Ilyenkor ősszel mindig arra az izzó októberre gondolok.” Beszélgetés a nvolcvanestendő Szalay Sándor elvtárrsal, az orosz polgárháború egyik magyar veteránjával. [Írta:] H. T. — Munkásőr, 1963. 10. sz. 2. p.

Gerencsér Miklós: Ütközet a sztyeppén. [Sziklai Sándor vezérőrnagy 1953-ban tartott élménybeszámolója alapján. Az 1. számurai kommunizérezed harcai a fehérkózákok ellen.] — Népszabadság, 1963. 262. sz. 6–7. p.

Hontert Dezső: Mire tanít a gyöngyösi származású magyar internacionalista arcképe a Hadtörténeti Múzeumban. [Dukesz Artúrról, a Galilei-kör egykori titkáráról, a krasznójarszki hadifoglyok bolsevik vezetőjéről.] — Népújság, (Eger), 1963. március 19.

Ferkis Emil: A budapesti hős. (Karócskay András részvétele az oroszországi polgárháborúban.) — N, 1963. 47. sz. 12—13. p.

Balczer Elemér: A vörös strázsa. [Tom-pach János pomázi ács, 1918-ban a Kremel őrségének tagja. Találkozás Leninnel.] — Népújság (Eger), 1963. április 21.

Kubinyi Ferenc: Feldpost 420, Bataillon No 3/85. [Latinka Sándorról.] — Somogyi írás, 1963. szeptember-december, 93—97. p.

Az 1918. évi polgári demokratikus forradalom

Károlyi Mihályné: Károlyi Mihályról. — PK, 1963. 3. sz. 157—171. p.

Pamlényi Ervin: Mindig a dolgozók oldalán. Vázlatok Károlyi Mihály életrajzához. — Magyar Nemzet, 1963. 258. sz. 7. p.

Boldizsár Iván: Károlyi (Mihály)-kiállítás a Károlyi utcában. — Népszabadság, 1963. 265. sz. 6—7. p.

Hajdu Tibor: Az őszirózsás forradalom. [Kiad.] Az MSZMP Központi Bizottságának Párttörténeti Intézete. Bp. 1963. Kossuth K. 217 p., 12. t.

Hajdú Tibor: Károlyi Mihály és az 1918—1919-es forradalmak. — Sz, 1963. 5. sz. 1092—1102. p.

Hajdu Tibor: A tömegek szerepe az 1918 októberi polgári demokratikus forradalomban. A forradalom kitörésének 45. évfordulójára. — TSz, 1963. 10. sz. 14—24. p.

Györi Ilés István: A forradalom bölcsőjénél. Emlékezés az 1918-as első forradalmi zászlóalj megalakulására. — N, 1963. 43. sz. 6. p.

Hetés Tibor: Stromfeld [Aurél] és a magyar polgári demokratikus forradalom. — HK, 1963. 1. sz. 112—152., 2. sz. 61—104. p.

L. Nagy Zsuzsa: Az Antant segélyprogramja és az 1918—1919. évi forradalmak. — PK, 1963. 3. sz. 37—68. p.

A Magyar Tanácsköztársaság hadtörténelme

Erényi Tibor: Mire tanít a Magyar Tanácsköztársaság? — Népszabadság, 1963. 233. sz. 4—5. p.

Kerecsényi Edit, H.: Adatok a Tanácsköztársaság nagykanizsai történetéhez. (A Legújabbkori Történeti Mú-

zeum évkönyve, [1961—1962.] Főszerk.: Gerelyes Ede. Bp. Athenaeum ny. 1963. 75—114. p.)

L. Nagy Zsuzsa: Smuts tábornok budapesti küldetése 1919 áprilisában. — TörtSz, 1963. 2. sz. 195—216. p.

Hetés Tibor: A 80. nemzetközi dandár. Bp. Zrínyi K. 1963. 178 p.

Fogarassy László: Az 5. vörös hadosztály történetéhez. 2. r. Védelmi harcok az északi offenzíva kezdetéig. — BSz, 1963. 1. sz. 73—79. p.

Fogarassy László: Az 5. vörös hadosztály történetéhez. 3. r. Sajóvölgyi harcok. — BSz, 1963. 3. sz. 76—81. p.

Fogarassy László: Az 5. vörös hadosztály történetéhez. 4. r. A bódvavölgyi harcok. — BSz, 1963. 6. sz. 99—102. p.

Halasi Andor: Katonaszínészek a forradalomban. (1918—19-es emlékek. — Somogyi írás, 1963. július, 31—36. p.

Szabó Agnes: Részletek Ágoston Péter naplójából. Közli: —. — PK, 1963. 2. sz. 155—181. p.

Fabik Károly özvegye üdvözlötlet küldött május elsejére a nagykanizsai úttörőknek. [Adatok Fabik Károly egykori rézműves, a cattarói matrózlázadás egyik szervezője és a magyar Vörös Dunai Hadiflottilla parancsnokának életéről.] — Zalai Hírlap, 1963. május 1.

Szántó Rezső: Fiedler Rezső. — PK, 1963. 3. sz. 192—196. p.

Bracsok István: Emlékdíző beszélgetés a szabadság 133 napjáról. [Gyetvai Jánossal, a Tanácsköztársaság idején megjelenő Vörös Katona egykori főszerkesztőjével.] — ISz, 1963. 15. sz. 24—28. p.

Kerekes András: A „Vörös Katona” főszerkesztőjénél. [Gyetvai János.] — N, 1963. 49. sz. 5. p.

Vadász Ferenc: Hűsége egy életre szólt. Nyolcvan évvel ezelőtt, 1883. május 1-én született Hamburger Jenő. — Népszabadság, 1963. 99. sz. 8. p.

Kékesdi Gyula: Egy gazdag élet. (Jakab Rudolf, a Vörösőrség Országos Főparancsnoksága közvetlen zászlóaljának parancsnoka.) — Népszabadság, 1963. 261. sz. 8—9. p.

Goda Gábor: Karikás Frigyes. 1891—1938. [Halálának 25. évfordulójára.] — Népszabadság, 1963. 52. sz. 9. p.

Hunya István: Polányi Máté. — PK, 1963. 1. sz. 178—184. p.

Soós Gyula: Felejthetetlen napok. [—, a 30-as Vörös Ezred volt katonájának visszaemlékezései.] — ISz, 1963. 6. sz. 58—62. p.

Bakonyi József: A Tanácsköztársaság hadvezére. 85 évvel ezelőtt született Stromfeld Aurél. — L, 1963. 38. sz. 4. p.

Lengyel István: Szabados Sándor. — PK, 1963. 2. sz. 202—212. p.

Havas Ervin: Élők és holtak Csóton. [Szovjetunióból hazatért internacionalisták a csóti hadifogoly-szűrőtábor poklában.] — Népszabadság, 1963. 261. sz. 14–15. p.

Kioltott fáklyák. Emlékezők a fehér terror pedagógus áldozatairól. (Szerk. Bihari Mór, Bors András stb.) Bp. Tankönyvkiadó, 1963. 223 p.

Tihanyi Ernő: Váci mártírok — váci hőherók 1919-ben. Vác, Péstm. ny. 1963. 31 p., 8. t.

Liszt László: Dokumentum a Horthy-hadsereg pécsi bevonulásának előestéjéről. — Művelődési Tájékoztató, 1962. dec. 101. p., 1. t.

Prónay Pál: A határban a halál kaszája. Fejezetek — felejegyzéseiből. (Szerk., bev.: Szabó Ágnes, Parnényi Ervin. [Kiad. a] Magyar Történelmi Társulat. Bp. Kossuth K. 1963. 384. p., 6. t.

„A határban a halál kaszája.” Részletek Prónay Pál felejegyzéseiből. — Magyar Nemzet, 1963. 145. sz., 7., 146. sz. 5., 147. sz. 5., 148. sz. 5., 149. sz. 5., 150. sz. 5. p.

Paál Ferenc: Egy ellenforradalmár valóságai. [A határban a halál kaszája... Prónay Pál felejegyzéseiből c. mű ismertetése.] — Magyar Nemzet, 1963. 287. sz. 7. p.

Tamás István: A fehérterrorista küllönítményes vezér naplója. [A határban a halál kaszája... Prónay Pál emlékezése.] — Népszabadság, 1963. 298. sz. 8. p.

Dersi Tamás: Párbeszéd a vérebről. Prónay Pál naplójáról. — Új Írás, 1963. 6. sz. 716–718. p.

Leon, Andor: Horthy Miklós tárgyalásai a hírhedt nemzetközi szélhámmal. Trebitsch-Lincoln-nal. [Közép-európai ellenforradalmi szervezkedés. Szovjetunió elleni támadás előkészítése.] — Magyar Nemzet, 1963. 18. sz. 5. p.

Karsai Elek: A budai Sándor-palotában történt. 1919–1941. Bp. Táncsics K. 1963. 566 p., 46 t.

Dékán Károly: Adalékok a Horthy-korszak középiskoláiban folyó militarista nevelésről. — Pedagógiai Szemle, 1963. 11. sz. 1010–1020. p.

Lackó Miklós: A magyarországi nyilas mozgalom történetéhez (1935–1937.). — Sz, 1963. 4. sz. 782–809. sz.

Ádám M[agda]: Documents relatifs a la politique étrangère de la Hongrie dans la période de la crise tchécoslovaque. (1928–1939.) — AH, 1963. 10. köt. 1–2. sz. 89–116. p.

Szabó Ferenc: A spanyol polgárháború ismeretlen eszperantó dokumentumai Szegeden. — Tiszatáj, 1963. 3. sz. 1–2. p.

A haza az övek... [Irtja] (—if—). [Megemlékezés a Spanyol Népfrent megalakulásáról és a spanyol polgárháborúról.] (Nagy események — nagy évfordulók. — ISz, 1963. 13. sz. 41–45. p.

Györkei Jenő: Spanyol földön a szabadsáért. [Kiad. a] Hadtörténelmi Intézet és Múzeum. Bp. Zrínyi K. 1963. 269 p.

Nagy Gábor: Az első nemzetközi brigádok megalakulása és részvétele Madrid védelmében. (1936 július–1936 november.) (Annales Universitatis Debreceniensis de Lodovico Kossuth nominatae. Series historica. Tom. 2. 85–111. p.

Szántó Rezső: A 12. Nemzetközi Brigád tűzérosztálya a spanyolországi háborúban. — HK, 1963. 2. sz. 29–60. p.

Ambrus József: A spanyol nép szabadságharcának magyarországi emlékei. (A Legújabbkori Történelmi Múzeum évkönyve. [1961–1962.] Főszerk.: Gerey Ede. Bp. Athenaeum ny. 1963. 135–150. p.)

Betlen Oszkár: A spanyol szabadságharc első időszakának hatása a magyar munkásmozgalomra. — PK, 1963. 2. sz. 26–56. p.

Meghalt Bazin József elvtárs. [A párt régi tagja, a spanyol polgárháború egykori harcosa.] — Északmagyarország, 1963. február 10.

Nagy István: Egy a sok közül. [Pataki István tatabányász, egykori vöröskatoná, majd spanyol szabadságharcos életéről.] — Komárommegyei Dolgozók Lapja, 1963. március 20.

Vadász Ferenc: Lérida magyar hőse. (Sebes György.) [munkásmozgalmi tevékenysége és részvétele a spanyol polgárháborúban.] — Népszabadság, 1963. 28. sz. 6. p.

Barabás Tibor: Zalka Máté. — Magyar Ifjúság, 1963. 28. sz. 6–7. p.

Németh Erzsébet: „Köszöntöm férjem népét.” Emlékezés Zalka Mátéra. — Kisalföld, 1963. április 28.

Magyarország a második világ- háborúban

Előzmények, diplomáciai, politikai, katonai és gazdaságtörténet

Kis Aladár: Magyarország külpolitikája a második világháború előestéjén. (1938. november–1939. szeptember.) Bp. Kossuth K. 1963. 233 p.

Juhász Gy.: La politique extérieure de la Hongrie à l'époque de la „drole de guerre”. — AH, 1963. 9. köt. 3—4. sz. 407—457. p.

Horthy Miklós titkos iratai. Sajtó alá rend., magy., jegyz.: Szinai Miklós, Szücs László. [Kiad. a Magyar Országos Levéltár. (Bp.) Kossuth K. 1962. 533 p., 12 t. U. a. 2. kiad. 1963.

Pamlényi Ervin: A „második” kabinet és a vezérkar. — Horthy Miklós titkos iratai. [Bp.] Kossuth K. [1962.] — Magyar Nemzet, 1963. 16. sz. 7., 17. sz. 8. p.

Horthy Miklós titkos iratai. [Bp. Kossuth K. 1962.] — [Ism.] Tamás István. — Népszabadság, 1963. 12. sz. 8. p.

Szinai Miklós—Szücs László: Horthy's secret correspondence with Hitler. — The New Hungarian Quarterly, 1963. 4. köt. 11. sz. 174—191. p.

Buzási János: Az újvidéki razzia. [Kiad. a Levéltárak Országos Központja. Bp. Kossuth K. 1963. 125 p.

Dersi Tamás: Újvidéki „razzia”. Több ezer ártatlán áldozat. Hamis jelentések. Mi történt 1942. januárjában a Bácskában. — Esti Hírlap, 1963. 184. sz. 3. p.

Szamuely Tibor: A németországi fasiszmus történelmi előzményeiről és ideológiájáról (II. rész.). — TörtSz, 1963. 2. sz. 217—237. p.

Szántó György: Megjegyzések Zsigmond László: A fasiszta fajelmélet térhódításának gazdasági és társadalmi tényezőiről (1939—1945) című cikkéhez. — PK, 1963. 1. sz. 139—152. p.

Ránki György: Néhány megjegyzés Zsigmond László: A fasiszta fajelmélet térhódításának gazdasági és társadalmi tényezőiről (1939—1945) című tanulmányához. — PK, 1963. 2. sz. 148—154. p.

Palásti László: 1943. január 12—13. Hogyan kergetett a Donnál „vitéz” Jány Gusztáv 160 000 embert a halálba? Szügyi Zoltán nyilas tábornok döbbenetes naplója. — Népszava, 1963. 9. sz. 3. p.

Kerekes Lajos: Bánffy Miklós politikai küldetése Romániába 1943-ban. — TörtSz, 1963. 2. sz. 259—261. p.

Johannesik János: Rendszermentés — nemzetvesztés. [Harc a békéért és az uralkodóosztály politikája 1943-ban.] — ET, 1963. 34. sz. 1059—1062. p.

Ránki György: Horthy levele Adenauerhez. Újabb történelemhamisítási kísérlet. — Magyar Nemzet, 1963. 10. sz. 7. p.

Kun József: Magyarország német katonai megszállásának előkészítése és lefolyása, 1943 szeptember—1944 március. — HK, 1963. 1. sz. 37—84. p.

Ránki György: Az ország német megszállása és Horthy hadserege. — Valóság, 1963. 3. sz. 9—18. p.

Hazánk felszabadulása

György István: Soha többé! [Riportok. Bev.] (Rényi Péter.) Bp. Kossuth K. 1963. 240 p., 12 t.

Kállai Gyula: Az igazi honfoglalás. [Illés Béla Honfoglalás c. filmjéről. Dálnoki Miklós Béla átállásának politikai jelentősége.] — Népszabadság, 1963. 258. sz. 3. p.

Karsai Elek: Dálnoki Miklós Béla és az 1. magyar hadsereg. Megjegyzések a Honfoglalás c. tv-film történelmi problematikájához. — Népszabadság, 1963. 252. sz. 10—11. p.

László Miklós: Az elmulasztott alkalom. — Miért nem sikerült a „kiugrás”? Hitler mindent tud. Milyen ember volt Dálnoki Miklós Béla? A televízió történelmi eseményfilmje, a Honfoglalás kulisszatitkai. — Esti Hírlap, 1963. 252. sz. 5. p.

Magyarország felszabadítása. [Írta:] L. J. — Hazáért, 1963. 12. sz. 10—11. p., 13—14. sz. 4—5. p.

Socol, I. I.: Mátészalka, 1944. [Egy szovjet hadosztály harcai Mátészalka körzetében.] — N, 1963. 11. sz. 3. p.

Petre, Malaianu: Így vettük be Debrecen. — N, 1963. 42. sz. 5. p.

Neculai, Condurache: Szentől szembe a „Tigrisekkel”. [Román egységek harca Debrecen körzetében 1944 októberében.] — N, 1963. 13. sz. 7. p.

Teclu, Jacob: Együtt harcba a szovjet hadsereggel. — HK, 1963. 1. sz. 282—297. p. (Voenno Isztorieszkij Zsurnal 1960. 9. sz.-ból.)

Tólas Géza: Román hősök a Tiszánál. — Hazáért, 1963. 13—14. sz. 8. p.

Botezatu, Constantin: Egy lépést sem hátra!... [Román egységek harca Magyarország felszabadításáért Salgótarján környékén.] — N, 1963. 12. sz. 2. p.

Kormos László: Adatok az 1944-es Szolnok megyei harci eseményekhez. — Jászkunság, 1962. 4. sz. 160—167., 1963. 1. sz. 5—12. p.

Szabó L. István: Zamercev tábornokkal Budapesten. [Budapest első városparancsnokának látogatása.] — Népszabadság, 1963. 88. sz. 4—5. p.

Kulcsár István: Beszélgetés Zamercev tábornokkal. — Új Írás, 1962. 4. sz. 379—382. p.

[Ezerkilencszáznegyvenöt] 1945. február 13-án szabadította fel a szovjet hadsereg Budapestet. [Visszaemlékezés. Írta:] A. J. (Nagy események — nagy évfordulók.) — ISZ, 1963. 3. sz. 81—85. p.

[Medvedev] Medvedyev, N.: Két harci epizód. [Budapest felszabadítása.] — N, 1963. 13. sz. 7. p.

Havas Ervin: Emberség. [Szántó Imre nagylóki lakos hogyan mentette meg Piotr Mokroguz szovjet katonát 1945 januárjában.] — Népszabadság, 1963. 133. sz. 10—11. p.

Balogh László: A pilisnyergeri névtelenek. — Hitler hadparancsa. Budapest felé indulnak a Viking és Halálfejes páncélosok. Tizenhét szovjet katona hőstette. — Esti Hírlap, 1963. 37. sz. 3. p.

Tóth Sándor: Magyar önkéntesek Budapest felszabadításában. — ÉT, 1963. 13. sz. 387—391. p.

Balogh László: A budai fronton. Magyarok a felszabadító harcokban. — Esti Hírlap, 1963. 79. sz. 3. p.

Darvas József: Két visszatérés... Emlékezés Budapest felszabadulására. — Új Írás, 1962. 4. sz. 377—379. p.

324 löveg díszortúze üzenté: Budapest szabad! (Budapest ostroma.) [Írta:] K. Z. — N, 1963. 6. sz. 6. p.

Piszkér Tibor: Eletreszülő találkozás a szovjet hadseréggel. — ISZ, 1963. 4. sz. 48—54. p.

Ujvári Imre László: Üzenet a hadak útjáról. [Egy magyar földön elesett szovjet tiszt leveleiből.] — ISZ, 1963. 6. sz. 6—13. p.

A drávai eposz. [Az I. Bolgár Hadserég Dráva-menti harcai, 1945 tavaszán.] — ISZ, 1963. 18. sz. 67—70. p.

Karasztojanov, A.: Az I. Bolgár Hadserég hadműveletei Magyarországon 1944—1945-ben. — HK, 1963. 1. sz. 85—111. p.

Godó Ágnes: Fegyverrel és ecsettel. Egy bolgár katonafestő arcképe. (Dimitri Vlkánov) [részvétele Magyarországon felszabadításában.] — N, 1963. 33. sz. 12. p.

Molnár István: A drávaszabolcsi hős. (Dimitri Kolarov bolgár motoros hírvívő.) — N, 1963. 13. sz. 7. p.

Uray Miklós: Somogy a felszabadulás előestéjén. — Somogyi Írás, 1963. 49—54. p.

Malinovszkij, R[odion Jakovlevics]: Dicső évforduló. Magyarország felszabadulásának 18. évfordulójára. [A Szovjet Hadserég Budapest és Balaton körüli hadműveletei.] — Magyar Nemzet, 1963. 79. sz. 3—4. p.

Vajda Péter: A felszabadító harcok dokumentumait adták át Moszkvában a magyar néphadseregnek. — Népszabadság, 1963. 77. sz. 3. p.

Fontos történelmi okmányokat adtak át Moszkvában a magyar néphadseregnek. [Hadműveleti jelentések, okmányok, egyenruhák, fegyverek átvétele, részben a Hadtörténelmi Múzeum részére.] — Magyar Nemzet, 1963. 77. sz. 3. p.

Ellenállási mozgalom

Az Európai Ellenállás Történetének III. Nemzetközi Kongresszusa. (Prága, 1963. szeptember 2—4.) — Sz, 1963. 3. sz. 744. p.

Tudományos kongresszus a megszállás

és az európai ellenállás történetéről.

— Magyar Nemzet, 1963. 183. sz. 7. p.
Tillon, Charles: Les F. T. P. [Franc-tireurs et Partisans.] Témoignage pour servir à l'Histoire de la Résistance. Paris, Juillard, 1962.

[Szabadságharcosok és partizánok. Tanúságtétel az ellenállás történetéhez.]

— Ism. Pécsi Anna: Tillon könyve a francia antifasiszta ellenállásról. — PK, 1963. 3. sz. 206—210. p.

Komoróczy György: A munkásmozgalom történetének néhány kérdése Hajdú-Bihar megyében az ellenforradalmi korszak idején. [1920—1944.] (A Debreceni Déri Múzeum évkönyve. 1960—1961. 75—90. p.)

Pintér István: A dolgozó parasztság helyzetéről és a háborús nyomor elleni harcáról (1941—1944.) — PK, 1963. 3. sz. 3—36. p.

Mádl Antal: A német és magyar történelmi regény az antifasiszta harc szolgálatában. — Világirodalmi Figyelő, 1963. 2. sz. 113—118. p.

Mádl Antal: Der historische Roman im Dienste des antifaschistischen Kampfes in der deutschen und ungarischen Literatur. — Acta Litteraria, 1962. 5. tom. 489—495. p.

H. Szabó Béla: Két, húsz év előtti békéltetés és Bajcsy-Zsilinszky Endre miskolci emléktáblája. [Az 1943. szeptember 9-i vasgyári tüntetésről és a szeptember 12-i gyűlés szónokáról.] — Napjaink, 1963. 4. sz. 1. p.

D[ömötör] L[ászló]: Koporsók a Várban. A testőrség fegyveres ellenállásának hiteles története. [Dezsényi Miklós hadtörténetes tájékoztatása alapján.] — Hétfői Hírek, 1963. 43. sz. 2. p.

Pintér István: Dánné k. isztórii Vengerszko Oszvodobitel'noo Komiteta Nacional'nogo Voszsztanija. — AH, 1963. 9. köt. 1—2. sz. 129—153. p.

Milyen volt a szakszervezeti élet 1944-ben, a német megszállás idején? [Írta:] L. M. (Szakszervezeti mozgalom a hadiüzemekben. Katonai megszállás a szakszervezetekben.) — Népszava, 1963. 88. sz. 2. p.

Gerő Zoltán: Az illegális Kommunista Párt harca a budapesti gyárak munkásainak és termelőeszközöknek elhurcolása ellen. — PK, 1963. 3. sz. 172—179. p.

Kirschner Béla—Rácz Béla: Az Ózdi Vasmű története a felszabadulás időszakában. 1—2. r. — Sz, 1963. 3. sz. 647—665., 4. sz. 810—830. p.

Komáromy József: A miskolci MOKAN-komité dokumentumai. (A Miskolci Herman Ottó Múzeum évkönyve. — Annales Musei Miskolciensis de Herman Ottó nominati. 3.) (Szerk. Komáromy József, Miskolc, Borsodm. ny. 1963. 208 p., 8 t.

Harcban a faszizmussal. Partizánvadászokból partizánok. [Magyar partizánok a Szovjetunióban. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 10. sz. 41–46. p.

Harcban a faszizmussal. Schaumburg tábornok utolsó sétalovaglása. [Békes-Glass Imre, Boczor József és Elek Tamás, a francia ellenállási mozgalom magyar résztvevőinek tevékenységéről. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 11. sz. 58–62. p.

Harcban a faszizmussal. Váratlan közjáték egy brüsszeli moziban. [A Belgiumban élő magyarok ellenállási szervezetének első nagyobb akciója. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 12. sz. 61–65. p.

Harcban a faszizmussal. A Gömbös-szobor akció. [Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 13. sz. 53–57. p.

Harcban a faszizmussal. A partizán „ezred”. [Az Uszta-csoport. Írta:] Á. J. — 1963. 14. sz. 51–57. p.

Harcban a faszizmussal. Huszonegy partizánsír. [A Nógrádi csoportról. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 15. sz. 50–56. p.

Harcban a faszizmussal. A MOKAN-komité. [Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 16. sz. 46–52. p.

Harcban a faszizmussal. Ungvár elsőtetedik. [A Lencsés csoportról. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 17. sz. 52–57. p.

Harcban a faszizmussal. Negyedórás nagygyűlés a Városi Színházban. [Robbantás a nyilas nagygyűlésen. Írta:] Á. J. — ISZ, 18. sz. 49–54. p.

Harcban a faszizmussal. Az üjpestiek. [Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 19. sz. 25–30. p.

Harcban a faszizmussal. Hajnal a tárnák fölött. [Sárisápi partizánokról. Írta:] R. Sz. — ISZ, 1963. 20. sz. 57–63. p.

Harcban a faszizmussal. A barcsi híd. [A jugoszláviai Petőfi brigádról. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 21. sz. 46–52. p.

Harcban a faszizmussal. Magyarok a Visztulánál. [Magyar partizánok Lengyelországban. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 22. sz. 52–58. sz.

Harcban a faszizmussal. Buchenwald drótkerítései mögött. [Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 23. sz. 58–64. p.

V[ajda] P[éter]?: A magyar partizánok tanítója. [Vihodec ezredes visszaemlékezése a Rovno környéki partizániskola magyar tanítványaira.] — Népszabadság, 1963. 79. sz. 6–7. p.

Lukács Teréz: A Leopold-rend lovagja. Magas belga kitüntetésekkel kapott egy hős magyar asszony. (Basch Endré az első külföldi nő a spányol köztársasági hadseregben. Részt vett a belga ellenállási mozgalomban 1940–1945.) — Esti Hírlap, 1963. 121. sz. 5. p.

C. Tóth Béla: A rajovi 12. — Népszabadság, 1963. május 10. [Dél-Cseh-

szlovákiában Zlata Koruna és Rajov helyszínen 1945 májusában csehszlovák hazafiakkal együtt magyar katonák is harcoltak a hitlerista megszállók ellen. Hőstetteik megörökítésére emlékművet állítottak.]

Emlékezés Kilián Györgyre. — Izzó, 1963. május 23., 30., június 6., 13.

Lukács Imre: Kilián György utolsó csatája. — Népsport, 1963. 154. sz. 5. p.

Máté György: A magyar munkásosztály igaz fia. Emlékezés Kilián György elvtársra. — Népszabadság, 1963. 172. sz. 5. p.

Szerémi Borbála: Pataki István. — Soproni Szemle, 1963. 4. sz. 344–345. p.

Nagy Eta: Pesti Barnabás: — Soproni Szemle, 1963. 4. sz. 342–343. sz.

Vadász Ferenc: Bevetés előtt. Ma húsz éve halt hősi halált Rózsa Richárd, pártunk hű katonája. — Népszabadság, 1963. 127. sz. 6. p.

Sztrókayné Mándi Teréz. Ságvári Endre. — Magyar Sajtó, 1963. 11–12. sz. 372–374. p.

Ságvári Endre 50. születésnapján. [Írta:] M. Gy. — Népszabadság, 1963. 258. sz. 6. p.

Gárdos Miklós: A 7346-os rab. [Megemlékezés Ságvári Endréről.] — Élet és Irodalom, 1963. 44. sz. 5. p.

A Magyar Néphadsereg és a fegyveres erők története

Szabó Ferenc: A pártarchívum munkája elé. [Néphadseregünk másfél évtizedes története feldolgozásának elősegítése.] — Honvédségi Szemle, 1963. 11. sz. 37–39. p.

Mucs Sándor: A magyar néphadsereg megszervezése és fejlődése. (1945–1948. Bp. Zrínyi K. 1963. 203 p.)

Mucs Sándor: A magyar néphadsereg megszervezése és fejlődése 1945-től 1948-ig. (Beszámoló kandidátusi disszertációk vitáiról.) — Sz, 1963. 5. sz. 1179–1181. p.

Mucs Sándor: Néphadseregünk tevékenysége az ország akna- és löszmentesítése érdekében a második világháború után. — Ho, 1963. 5. sz. 125–136. p.

Csüllag István: Háború békében. [A tűzszerész század veszélyes munkájáról.] — Magyar Nemzet, 1963. 145. sz. 7. p.

Mucs Sándor: Adatok a magyar határőrség 1945 utáni történetéhez. (1945 február–1946 március. — HK, 1963. 2. sz. 3–28. p.)

Méreg László: A fegyveres erők napján. — N, 1963. 39. sz. 3. p.

Köszöntjük Művészegyletünket. (A Magyar Néphadsereg Művészegylet 15. születésnapjára.) — N, 1963. 41. sz. 2. p.

- Szalay Ervin:** 15 éves a Magyar Néphadsereg Művészegyháza. — Honvédségi Szemle, 1963. 11. sz. 152–155. p.
- Kárpáti Ferenc:** Néphadseregünk — szocialista hazánk és a béke védelmezője. — Pártélet, 1963. 4. sz. 11–16. p.
- Köteles Jenő:** Elményben, tapasztalatban gazdagon. (Katonai küldöttségünk látogatása Lengyelországban.) — N, 1963. 30. sz. 2. p.
- Köteles Jenő:** „Korszerű, kitűnően képzett hadsereg”. — altábornagy elvtárs elménybeszámolója a magyar katonai küldöttség lengyelországi útjáról. — N, 1963. 34. sz. 2. p.
- Serfőző László:** Felejthetetlen napok igaz barátainknál, hű fegyvertársainknál. A magyar katonai küldöttség látogatása a Lengyel Népköztársaságban. — N, 1963. 28. sz. 2–3. p.
- Bertalan István:** Megkezdte körutazását a Szovjetunióban a magyar katonai küldöttség. — N, 1963. 41. sz. 3. p.
- Bertalan István:** Szovjetunióbeli körútja során igaz barátként, meleg szeretettel fogadták katonai küldöttségünket. — N, 1963. 42. sz. 3. p.
- Bertalan István:** A magyar katonai küldöttség útiélményei a Szovjetunióban. — N, 1963. 43. sz. 3., 44. sz. 5., 45. sz. 5. p.
- A szovjet emberek a béke igaz hívei, de mindenkor készen állnak bármely agresszor szétzúzására. Borbándi János vezérőrnagy, politikai főcsoportfőnök elvtárs elménybeszámolója a magyar katonai küldöttség Szovjetunióban tett látogatásáról. — N, 1963. 47. sz. 3. p.
- Bertalan István:** Milliók akarata, céljaink közössége fűz szorosan egymáshoz bennünket. Czinege Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter elvtárs elménybeszámolója a magyar katonai küldöttség Szovjetunióban tett látogatásáról. — N, 1963. 46. sz. 3. p.

V.

EGYETEMES HADTÖRTÉNET

A legrégibb időkől 1914-ig

- Világtörténet.** (Vszemirnája isztorija.) (Főszerk.: J. [Evgenij] M[ihajlovics] Zsukov. [Kiad.] a Szovjetunió Tudományos Akadémiája. 1–4. köt. Bp. Kossuth K. 1962–1963.
- A hadművészet ókori klasszikusai. (Forrásgyűjtemény.) Szerk. és bev. Hahn István. Bp. Zrínyi K. 1963. 943 p. 12 t.
- Livius, Titus:** A római nép története a város alapításától. [Ab urbe condita.] (Ford. Kis Ferencné. Utószó: Borzsák István. Jegyz.: Ritoók Zsigmond. 1–4.) Bp. Európa, 1963. 318 p.
- Josephus, Flavius:** A zsidó háború. [Historia Ioudaikou polemou pros Romaious.] — Függelék: — — — önéletrajza. Ford. (bev.) [és jegyz.] Révay József. 4. jav. kiad. Bp. Gondolat, 1963. 577 p.
- Maróti Egon:** A kalózok szerepe a mithridatési háborúk idején. (Annales Universitatis Debreceniensis de Lodovico Kossuth nominatae. Series historica. Tom. 2. 3–14. p.)
- Alföldy Géza:** Veterántelepítések Dalmátia provinciában. — Antik Tanulmányok, 1963. 10. köt. 1–2. sz. 29–38. p.
- Borzsák Erzsébet:** A legio III Augusta újabb felirata Pannóniában. — Archeológiai Értesítő, 1963. 1. sz. 81–83. p.
- Wellner István:** Újabb őrtorony az aquincumi limes-szakaszon. (Budapest régiségei. A Budapesti Történeti Múzeum évkönyve. 20. köt. Szerk. Gerevich László. Bp. Akad. K. 1963.)
- Mócsy András:** A markomann háborúk savoriai pusztításai. — Archeológiai Értesítő, 1963. 1. sz. 17–20. p.
- Medzibrodsky Endre:** A XVI–XVIII. századi török–perzsa háborúk történetének kérdéséhez. (Acta Universitatis Szegediensis. Acta historica. Tom. 10. Szerk. Witmann Tibor.) Szeged, 1963. 35 p.
- Hegedűs Géza:** Vasbordájú szentek. Regényes korrajz Oliver Cromwellről és az angol forradalomról. Bp. Móra K. 1963. 192 p. 7 t. (Nagy emberek élete.)
- Rázsó Gyula:** Felfedezők, kalózok, gyarmatosítók. Angol utazók, hajósok és gyarmatosítók a XVI–XVII. században. Összeáll. — — — (Ford. Kelecsényi Gábor, Kosáry Domokos stb.) Bp. Gondolat, 1963. 198 p. 8 t. (Európai antológia. Az angol forradalom.) Bibliogr. 197–[199.] p.
- Perjés Géza:** Mezőgazdasági termelés, népesség, hadsereg-élelmezés és stratégia a XVII. század második felében. (1650–1715.) Bp. Akad. K. 1963. 189 p. (Értekezések a történeti tudományok köréből. U. S. 29.) Bibliogr. 183–189. p.
- Rázsó Gyula:** Perjés Géza: Mezőgazdasági termelés, népesség, hadsereg-élelmezés és stratégia a XVII. század második felében. (1650–1715.) [Bp. Akad. K. 1963. Ism.] — — — HK, 1963. 2. sz. 286–288. p.

Perjés Géza: Élelemellátás, logisztika és stratégia a vasutak elterjedése előtti kétszáz esztendőben. (Hadtáptörténeti tanulmány.) — HK, 1963. 1. sz. 216—281. p.

Saint-Simon, Claude Henri de: Válogatott írásai. [Franciából] (ford. Justus Pál. Vál., [bev.] és jegyz.: Nyilas Vera.) Bp. Gondolat, 1963. 405 p.

Soboul, Albert: A francia forradalom története. (1789—1799.) (Précis d'histoire de la révolution française. Ford. Józsa Péter.) Bp. Kossuth K., 1963. 616 p., 16 t.

Tarle, (Evgenij V[iktorovics]) J.: Napoleon. [Életrajz.] (Ford. Déry Tibor, Aranyossi Pál.) 5. kiad. Bp. Gondolat, 1963. 372 p. (Siker könyvek.)

Gottreich László: Az orosz nép 1812. évi honvédő háborújáról. — HK, 1963. 1. sz. 138—215. p.

Perjés Géza: Az élelemellátás kérdése Napoleon oroszországi hadjáratában. — Sz, 1963. 3. sz. 528—566. p.

Szendrei József: Ő megverte Napoleont. [Kutuzov halálának 150. évfordulójára.] — Népszava, 1963. 98. sz. 7. p.

Szendrei József: Napoleon legyőzője. [Mihail Illarionovics] (Kutuzov). — L, 1963. 17. sz. 5. p.

Szilágyi Tibor: Farkas: A népek csatája. — ET, 1963. 42. sz. 1332—1336. p.

Jemnitz János: Az első Internacionálé és a háború (1864—66.) — TSz, 1963. 3—4. sz. 386—413. p.

Az első világháború és a két világ-háború közötti időszak

[Grinisin] Grinyisin, D. M.: Lenin katonai tevékenysége. (Voennaja dejatel'noszt' V. I. Lenina.) (Ford. Lénárt György, Rózsa István, Nyíró József.) Bp. Zrínyi K. 1963. 616 p. (Tisztek könyvtára 14.)

Farkas Sándor: A békés forradalom teremtől a fegyveres fölkelésig. — ET, 1963. 44. sz. 1379—1382. p.)

Piszker Tibor: Történelmi születésnap. (A Szovjet Hadsereg Napjára.) — Honvédségi Szemle, 1963. 2. sz. 3—7. p.

Kurocskin, Pavel: Negyvenöt éve béke-örögségén. A „Néphadsereg” számára írta — — hadseregtábornok, a Szovjetunió Hőse. [Visszaemlékezés 45 év harcaira.] — N, 1963. 8. sz. 3. p.

Gárdonyi Róbert: Az élő történelem. [Sz. M. Budennij], a Szovjetunió marsallja születésének 80. évfordulójára. — N, 1963. 46. sz. 4. p.

[Nikulin] Nyikulin, Lev: A fegyverek mellett is békéről álmodott. (Mihail Nikolaevics) Tuhacsevszkij marsall születésének 70. évfordulójára. — L, 1963. 7. sz. 5. p.

A kjahtai csata. [A Mongol Néphadsereg megalakulásának 42. évfordulójára. Írta:] S. L. (Nagy események — nagy évfordulók.) — ISz, 1963. 5. sz. 47—50. p.

Kjahtától a Csingan-hegységig. [A mongol nép harca a kínai militaristák, az orosz fehérgárdisták és japánok ellen, 1921—1945.] — N, 1963. 11. sz. 7. p.

Szabó István: A Mongol Népköztársaság Népi Haderőinek napjára. — Honvédségi Szemle, 1963. 3. sz. 118—119. p.

Fischer, Ernst: Jelzőtűz. Dimitrov harca a háborús gyűjtögetők ellen. (Das Fanal.) (Ford. Mátrai Tamás.) Bp. Kossuth K. 1963. 210 p., 5 t.

Kerekes Lajos: Anschluss, 1938. Ausztria és a nemzetközi diplomácia. 1933—1938. Bp. Akad. K. 1963. 407 p., 1 t.

Kerekes Lajos: Ausztria német megszállása. (1938. március 12.) — Valóság, 1963. 1. sz. 105—112. p.

Pamlényi Ervin: Bevonulás hajnalban... Az Anschluss története — új megvilágításban. (Kerekes Lajos: Anschluss 1938. c. könyvének ismertetése.) — Magyar Nemzet, 1963. 275. sz. 5. p.

Leon, Andor: Az Anschluss éjszakája. Egy szemtanú jegyzetei. — Magyar Nemzet, 1963. 59. sz. 2. p.

Frank László: Amikor Ausztriából Ostmark lett. Huszonöt éve szállta meg a náci fasizta hadsereg Ausztriát. — Népszabadság, 1963. 59. sz. 4. p.

Karsai Elek: Pálfordulás egy nap alatt. Hogyan fogadta a magyar polgári sajtó Ausztria bekebelezését? — Népszabadság, 1963. 60. sz. 4—5. p.

Endresz István: Ami a hadijelentések-ből kimaradt. 1. Néhány részlet a Halhin-Gol-i légihadműveletekből. (1939 július—szentember.) — Repülés, 1963. 7. sz. 12—13. p.

Csatári Dániel: A román fasizmus sajátosságairól. — Tört Sz, 1962. 3—4. sz. 551—559. p.

A második világháború

A második világháború. (Vtoraja mirovaia vojna.) 1939—1945. [Írtal:] (Sz. P. Platonov, I. J. Zajcev stb. Ford. Auer Kálmán.) 1—2. köt. Bp. Zrínyi K. 1963. 34 térk. mell. (Tisztek könyvtára 16.)

Pethő Tibor: A második világháború kritikai története. („A második világháború 1939—1945” c. mű 1. kötetének ismertetése.) — Magyar Nemzet, 1963. 252. sz. 8. p.

Pethő Tibor: A stratégia megdőlt elméletei. A második világháború kritikai története. („A második világháború 1939—1945” c. mű 2. köteté-

- nek ismertetése.) — Magyar Nemzet, 1963. 256. sz. 5. p.
- Battaglia, Roberto:** A második világháború. (La seconda guerra mondiale. Ford. Zoltán József.) Bp. Kossuth K. 1963. 409 p., 14 t., 2 térf. Bibliogr. 370—401. p.
- Poltorak, A. I.:** Münchentől Nürnbergig. (Ot Mjunhena do Njurnberga. Ford. Szabó Tamás.) Bp. Kossuth K. 1963. 414 p.
- (Vasziljev) Vasziljev, P.:** A hadművelti-hadászati megtevésztés a második világháborúban. (A külföldi hadseregek tapasztalatai.) (Ob operatívno-strategicseszkoj dezinformacii vo vtoroj mirovoj vojne.) — HK, 1963. 2. sz. 170—184. p. (Voenna Isztoricseszkijsz Zsurnal, 1962. 3. sz. 41—52. p.)
- Serfőző László:** Az inferno első felvonása. [A második világháború kirobanásának 24. évfordulója.] — ISZ, 1963. 16. sz. 38—41. p.
- Endresz István:** Ami a hadijelentések-ből kimaradt. 2. r. A lengyel léghaderő tragédiája az 1939-es villám-hadjárat során. — Repülés, 1963. 8. sz. 12—13. p.
- Várkonyi Tibor:** Viharok két emlékirat körül. Ki játszotta Hitler kezére Franciaországot? — Magyar Nemzet, 1963. 293. sz. 5. p.
- Nagy Gábor:** Megjegyzések „Az 1940. évi nyugat-európai hadjárat története és hadművészet története néhány kérdésének kritikája” c. tanulmánnyal kapcsolatos vitához. — HK, 1963. 1. sz. 298—316. p.
- Endresz István:** Ami a hadijelentések-ből kimaradt. 3—4. r. A nyugati villámhadjárat légihadműveletei. Dánia, Norvégia, Hollandia, Belgium. — Repülés, 1963. 9. sz. 12—13., 10. sz. 12—13. p.
1941. június 22. Ribbentrop nincs a helyén... [A náci Németország támadása a Szovjetunió ellen. Írta:] S. Pá. — ISZ, 1963. 12. sz. 53—60. p.
- Batov, Pavel Ivanovics:** Égő földek, lángoló folyók. (V pohodah i bojah. Ford. Nyíró József.) Bp. Zrínyi K. 1963., 459 p., 1 t., 6 térf.
1941. november 7. [Légicsata Moszkva alatt. Egy szovjet repülő visszaemlékezése alapján. Írta:] Á. J. — ISZ, 1963. 20. sz. 8—15. p.
- Szkvircsik, L.:** A Nagy Honvédő Háború találkozó ütközeteiről. — Cikkgyűjtemény a Külföldi Katonai Folyóiratokból, 1963. 1. sz. 15—30. p. (Voennaja Műszl 1963. 1. sz.-ból.)
- Hatalmas győzelmek krónikája. A Szovjetunió 1941—1945. évi Nagy Honvédő Háborújának története c. mű negyedik kötetének ismertetése. (Az ismertetést E. A. Boltin vezetésével a Marxizmus—Leninizmus Intézet Nagy Honvédő Háború története osz-**
- tálya munkatársainak egy csoportja állította össze.) — HK, 1963. 1. sz. 347—363. p.
- Endresz István:** Ami a hadijelentések-ből kimaradt. 5. r. Fejezetek a szovjet léghaderő második világháborús harcaiból. — Repülés, 1963. 11. sz. 12—13. p.
- Endresz István:** Ami a hadijelentések-ből kimaradt. 6. r. Radarháború 1939—45-ig. — Repülés, 1963. 12. sz. 12—13. p.
- Endresz István:** A 200-as titkos náci repülőezred. A légi kémkedés apostolai. — Repülés, 1963. 1. sz. 13., 2. sz. 12—13., 3. sz. 12. p.
- Aki békét akar, nem támogathatja a revansisták atomfegyverkezését. Hruscsov és Malinovszkij nyilatkozata a francia televízióknak a volgai csata 20. évfordulójára. — Népszabadság, 1963. 34. sz. 1—2. p.**
- Barabás Péter:** A volgai csata. — Népszava, 1963. 27. sz. 5. p.
- Évszázadunk nagy csatája. [A volgo-grádi csata évfordulója. Írta:] K. N. (Nagy események — nagy évfordulók.) — ISZ, 1963. 3. sz. 74—77. p.**
- A nagy csata. (Hűsz esztendeje ért véget a volgai csata.) — N, 1963. 5. sz. 5. p.**
- Sugár András:** A volgai csata színhelyén. (Jakov Pavlov őrmesterrel — a Pavlov házban. — Esti Hírlap. 1963. 27. sz. 3. p.)
- Szabó Ferenc:** „Erőd a Volga partján”. — ET, 1963. 5. sz. 131—135. p.
- Szapfirov, [Nikolaj] Nyikolaj:** A „döntő csapás” emlékdombján. A fasizta német csapatok volgai vereségének 20. évfordulójára. — L, 1963. 5. sz. 6. p.
- Vajda Péter:** Ezért a városért az egész ország küzdött. Beszélgetés Csulkov elvtárrsal, a volgai csata huszadik évfordulójának alkalmából. — Népszabadság, 1963. 27. sz. 6. p.
- Zala Tamás:** „Vörös Verdun” a Volga partján. — Magyar Nemzet, 1963. 28. sz. 7. p.
- A szokolovói csata 20. évfordulójára. (Az 1. önálló csehszlovák zászlóalj harca a voronyezsi front mentén 1943. március 8—13. között.) — Ho. 1963. 2. sz. 151—154. p.**
- Szabó Balázs:** A prohorovkai találkozó ütközet 20. évfordulójára. — Ho. 1963. 5. sz. 137—143. p.
- Sterl István:** Olaszország kilépése a háborúból. 1943. szeptember 8. — ET, 1963. 36. sz. 1123—1126. p.
- Kulis, (V[aszilij] M[ihailovics]):** A második front. (Vtoroj front. Ford. Szűcs Miklós.) Bp. Zrínyi K. 1962. 543 p., 3 mell., 45 térf. mell. Bibliogr. — Összeáll. Szentpéteri Jánosné — 513—523. p.
- Vass István:** Szovjet állásfoglalások 1943-ban az európai második front

- megnyitásával kapcsolatban. Szeged, Bács-Kiskun m. ny. Kecskemét, 1963. 52 p.
- [Szeged, Egyetem.] Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta historica 14. Studia historiae universalis recentis et recentissimi aevi 2.)
- Gazsi József: Az 1944-es ardennei német támadás előkészítése. — HK, 1963. 1. sz. 3—36. p.
- Gazsi József: Schaufelberger: „Ardenne 1944—45”. Allgemeine Schweizerische Militärzeitschrift, 1962. dec. 713—743. p. [Ism.] — —, — HK, 1963. 2. sz. 282—283. p.
- Szabó Árpád: Tizenkilenc éves a Román Népköztársaság. [A román hadsereg harcai 1944 augusztus 23-tól.] — Ertesítő. A Zrínyi Miklós Akadémia belső folyóirata, 1963. 4. sz. 1—12. p.
- Hogyan született az „ellenálló német tábornokok” legendája? [Irt.] — 1—1. — Magyar Nemzet, 1963. 60. sz. 2—3. p.
- Kékesdi Gyula: Kovpak kismadara. (Anna Turkina, Kovpak rádiós partizánja.) — Népszabadság, 1963. 278. sz. 6—7. p.
- Vajda Péter: Ki árulta el a legendás Ifjú Gárdát? — Népszabadság, 1963. 52. sz. 11. p.
- Ruffy Péter: Varsói évforduló. 1943 április 19—1963 április 19. [A varsói gettó 27 napos harca.] — Magyar Nemzet, 1963. 90. sz. 3. p.
- A felkelés első napja. [A varsói gettó felkelésének 20. évfordulójára.] (Részlet a Levinson Archivum anyagából.) — Népszabadság, 1963. 90. sz. 6—7. p.
- Emlékezés. [Az 1. csehszlovák hadseregcsoporthoz Kárpát-duklaik harcairól.] (Frantisek Karasz volt partizán visszaemlékezései alapján írta.) S. L. — ISz, 1963. 18. sz. 70—73. p.
- Vadász Ferenc: A sötétség és a fény között. Julius Fucik halálának 20. évfordulójára. — Népszabadság, 1963. 210. sz. 5. p.
- F[ehér] P[ál] E.: Fucik és a magyarok. — Elet és Irodalom, 1963. 36. sz. 3. p.
- Dobossy László: Julius Fucik. Születésének 60., halálának 20. évfordulójára. — Nagyvilág, 1963. 11. sz. 1750—1751. p.
- Szabó Árpád: Tizenkilenc éves a Bolgár Népköztársaság. — Ertesítő. A Zrínyi Miklós Akadémia belső folyóirata, 1963. 5. sz. 3—11. p.
- Molnár István: Narogven jumruk. [A bolgár „Népi ökök” partizánegység harcai a fasiszták ellen.] — N, 1963. 36. sz. 5. p.
- Molnár István: A hős falu. [Partizánok harca a néparuló bolgár csendőrség ellen Kableskovoban.] — N, 1963. 10. sz. 5. p.
- Giuliano, Bartolomeo: Boves vidéke az olasz antifasiszta ellenállás első gócpontja. — Munkásőr, 1963. 11. sz. 3. p.
- Vajda Péter: Csodálatos menekülés. Ki volt a megmentő? (Alekszej Kubiszin szovjet hadifogoly az olaszországi antifasiszta ellenállás hőse.) — Népszabadság, 1963. 297. sz. 6—7. p.
- Szovjet kolhozistából olasz nemzeti hős [Fedor Poletaev partizán.] — Ország-Világ, 1963. 2. sz. 10. p.
- Kovács Jenő: Lidice él és figyelemzetet. — L, 1963. 24. sz. 4. p.
- Pintér István: Hitler első számú bér-gyilkosa (Otto Skorzeny). — L, 1963. 20. sz. 12—13. p.
- Mader, Julius: A sebhelyes gyilkos nyomában. (Jagd nach dem Narbengesicht.) Riportregény Otto Skorzenyről, az SS titkosszolgálatának vezetőjéről. (Ford. Hámor Péter.) [Bp.] Kossuth K. 1963. 33 p.
- Lóránt László Endre: A Toplitz tó titka. — Elet és Irodalom, 1963. 46. sz. 1—2. p.
- Lévai Jenő: A Toplitz tó rejtélye. Beszél az egyetlen SS-szemtanú (Wilhelm Höttl). [A második világháború utolsó napjai.] — Magyar Nemzet, 1963. 272. sz. 5. p.
- Titkos napló a tó fenekén. Kotrógép találta meg egy német hadosztály bizalmas iratát. [Schwante ezredes, a 112-es német páncélos hadosztály vezérkari főnökének naplója 1945 március 5—14. írta:] D. L. — Hétfői Hírek, 1963. 28. sz. 2. p.
- Rozanov, G[er]man L[eon]ovics: Hitler végnapjai. (A fasiszta Németország összeomlásának történetéből.) (Poszlednie dni Hitlera. Ford. Hollos Alfréd.) Bp. Kossuth K. 1962. 143 p., 8 t.
- [Egorov] Jegorov, M.: Győzelmi zászló a Reichstag fölött. [Visszaemlékezés.] — Hazáért, 1963. 19. sz. 6. p.
- Pintér István: SS-harsona. Május 9, a fasiszta Németország bukásának évfordulója. — ISz, 1963. 9. sz. 60—65. p.
- Csufkov, Vaszilij: Akiről a treptowi győzelmi emlékmű katonáját mintázták (Nikolaj Maszlov). — L, 1963. 19. sz. 5. p.
- Goldschmidt, Bertrand (Léopold): Az atomkaland. (L'aventure atomique. Ford. Hoffer János.) Bp. Közp. Fizikai Kut. Int. 1963. 249 p.
- Mantere, A.: A második világháború ábrázolása a mai finn demokratikus irodalomban. — Filológiai Közöny, 1963. 1—2. sz. 113—128. p.

A második világháború utáni időszak hadtörténelme

- Gáti Vilmos: Az NDK Nemzeti Néphadseregének születésnapja. — Honvédségi Szemle, 1963. 3. sz. 116—117. p.
- Szon Csan Rjam: A koreai háború évfordulóján. — Népszava, 1963. 146. sz. 5. p.
- A koreai néphadsereg napján. [Írta:] K. N. (Nagy események — nagy évfordulók.) — ISz, 1963. 3. sz. 77—80. p.
- Nyuli János: A hősök útját járják. A „koreai” Matroszov. (Li Szo Bok.) — N, 1963. 6. sz. 7. p.
- Kulcsár István: Dzsungelháború. [A dél-vietnami felszabadító harc kilenc évének mérlege.] — N, 1963. 14. sz. 5. p.
- [Minaev] Minajev, [Vladiszlav] Vlagyiszlav: Fény derül a titokra. (Tajnoe sztanovitszja javnüm.) [Kémek, diverzások, terroristák tevékenységéről a Szovjetunió ellen.] (Ford. Zalai Ervin.) Bp. Zrínyi K. 1963. 376 p.

Összeállították: Molnár Eva, Viniczai István, Windisch Aladárné.

TARTALOM

TANULMÁNYOK

Dr. HORVÁTH MIKLÓS, a történelemtudományok kandidátusa	A magyar hadtörténetírás fejlődése és feladatai (I. rész) — — — — —	631
TÓTH SÁNDOR	Áttekintés a magyarországi felszabadító hadműve- letek hadtörténeti irodalmáról — — — — —	664

VITA

ÖLVEDI IGNÁC, a hadtudományok kandidátusa	A honvéd vezérkar 1944. szeptember 4-i memoran- dumának vitájához — — — — —	689
OTTA ISTVÁN	Reflexio „A háború lényegéről és rendszerezésé- ről” c. cikkhez — — — — —	698

KÖZLEMÉNYEK

SZ. A. ANDRJUSENKO altábornagy	A Duna hullámain (I. rész) — — — — —	702
Dr. BÖHM JAKAB	Mozaikok a Hadtörténelmi Levéltár terveiből —	722
SUCIN JÓZSEF	Néhány gondolat a Haditechnikai Parkról — —	724

HÍREK

Megalakult a TIT hadtudományi szakosztálya (R. Gy.) — — — — —	726
A XII. Nemzetközi Történész-kongresszus Bécsben (R. Gy.) — — — — —	727
A múzeumi vezetők prágai konferenciájáról (Dr. Cs. F.) — — — — —	727
Hadtörténész-konferencia Brandenburgban (O. L.)	728
Ülést tartott a Hadtörténelmi Intézet és Múzeum tudományos tanácsa (Sz. B.) — — — — —	708

HADTÖRTÉNELMI OKMÁNYTÁR

Dr. CSIMA JÁNOS	A horthysta diplomácia előzetes fegyverszüneti tárgyalásai Bernben 1944 augusztusának végén és szeptember havában — — — — —	730
-----------------	---	-----

BIBLIOGRÁFIA

MOLNÁR ÉVA, VINICZAI ISTVÁN, WINDISCH ALADÁRNE	Az 1963. évi Magyarországon megjelent hadtörté- nelmi irodalom bibliográfiája — — — — —	736
--	--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

СТАТЬИ

Д-р Миклош ХОРВАТ канд. ист. наук	Развитие венгерской военной историографии и ее задачи. (I. часть) — — — — —	631
Шандор ТОТ	Обзор военно-исторической литературы об освободитель- ных операциях на территории Венгрии — — — — —	664

ДИСКУССИЯ

Игнац ЭЛВЭДИ канд. воен. наук	К дискуссии о меморандуме конвекского генерального шта- ба от 4-го сентября 1944 года — — — — —	680
----------------------------------	--	-----

СООБЩЕНИЯ

Иштван ОТТА	Заметки к статье «О сущности войны и о ее классифика- ции» — — — — —	698
С. А. АНДРЮШЕНКО генерал-лейтенант	На волнах Дуная (I. часть) — — — — —	702
Д-р Якоб БЕМ	Мозаичные отрывки из плана Военно-исторического Ар- хива — — — — —	722
Йозеф ШУЦИН	Несколько мыслей о Военно-техническом Парке — — — — —	724

НОВОСТИ

Образование Военно-научной секции при Обществе по распространению научных знаний. (Д. Р.) — — — — —	726
XII. международный конгресс историков в Вене (Д. Р.) — — — — —	727
О пражской конференции заведующих военными музеями. (Д-р Ф. Ч.) — — — — —	727
Конференция военных историков в Бранденбурге. (И. О.) — — — — —	728
Заседание ученого совета Военно-исторического Инсти- тута и Музея. (Б. С.) — — — — —	728

ВОЕННО-ИСТОРИЧЕСКИЙ АРХИВ

Д-р Янош ЧИМА	Предварительные переговоры хортийской дипломатии в Берне о перемирии в конце августа и в сентябре 1944 года — — — — —	730
---------------	--	-----

БИБЛИОГРАФИЯ

Ева МОЛЬНАР Иштван ВИНИЦАИ ВИНДИШ Аладарна	Библиография военно-исторической литературы, вышедшей в Венгрии за 1963 год — — — — —	736
--	--	-----

INHALTSVERZEICHNIS

STUDIEN

- Dr. MIKLÓS HORVÁTH Die Entwicklung der ungarischen Kriegsgeschichts-
Kandidat der Geschichts- schreibung und ihre Aufgaben (I. Teil) — — — 631
wissenschaften
- SÁNDOR TÓTH Überblick der kriegsgeschichtlichen Literatur über
die Befreiungsoperationen von Ungarn — — — 664

DISKUSSION

- IGNÁC ÖLVEDI Zu der Diskussion über das 4. IX. 1944er Memo-
Kandidat der Kriegs- randum des Honvéd Generalstabes — — — 680
wissenschaften
- ISTVÁN OTTA Reflexion zu dem Artikel „Über das Wesen und
Systematisierung der Krieges“ — — — — — 698

MITTEILUNGEN

- S. A. ANDRJUSENKO Auf den Wellen der Donau (I. Teil) — — — — 702
Generalleutnant
- Dr. JAKAB BÖHM Mosaiken aus den Plänen des Kriegsarchivs — — 722
- JÓZSEF SUCIN Einige Gedanken über den Kriegstechnischen
Park — — — — — — — — — — 724

NACHRICHTEN

- Gründung der Kriegswissenschaftlichen Fachgrup-
pe des Wissenschaftlichen und Populärwissen-
schaftlichen Vereins (TIT) (R. Gy.) — — — — 726
- Der XII. Internationale Historikerkongress in Wien
- Über die Prager Konferenz der Museumsleiter
(Dr. Cs. F.) — — — — — — — — 727
- Kriegshistoriker-konferenz in Brandenburg (O. I.) 728
Sitzung des Wissenschaftlichen Rates des Kriegs-
geschichtlichen Instituts und Museums (Sz. B.) — 728

KRIEGSGESCHICHTLICHE URKUNDENSAMMLUNG

- Dr. JÁNOS CSIMA Die vorherigen Waffenstillstandsverhandlungen
der horthyschen Diplomatie in Bern am Ende
August und Anfang September 1944 — — — — 730

BIBLIOGRAPHIE

- EVA MOLNÁR, Bibliographie der im J. 1963. in Ungarn erschie-
ISTVÁN VINICZAI, nenen kriegsgeschichtlichen Literatur — — — — 736
FRAU ELEONORA
WINDISCH

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Főszerkesztő:

Sztana Béla

Tagok:

**Dr. Barta István, Dr. Csillag Ferenc, Dr. Horváth Miklós, Dr. Liptai Ervin,
Dr. Mucs Sándor, Dr. Nagy Gábor, Tóth Sándor**

Feladós szerkesztő:

Otta István

Szerkesztő:

Molnár Pál

A szerkesztőség címe:

Budapest, I., Kapisztrán tér 2. sz. Telefon: 360—764

**Feladós kiadó: Zrínyi Katonai Kiadó
Budapest, XIII., Dózsa György út 49. sz. Telefon: 409—550**

Megjelenik negyedévenként.

Egyes szám ára: 8 Ft. Előfizetési díj egész évre 32 Ft.

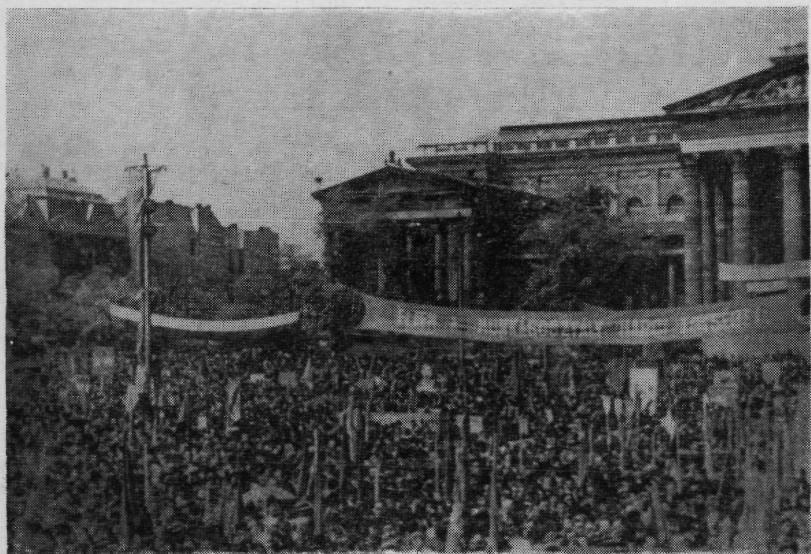
**Előfizethető: Posta Központi Hírlap Iroda 1. sz. Hírlapboltjában (Budapest, V.,
Bajcsy-Zsilinszky út 78. Telefon: 316—173), a Kiadóban és bármely postahivatalban.**

**Csekk számlaszám: Közületi 61066, egyéni 61297, vagy átutalás a Bp., MNB—8 sz.
folyószámlájára.**

INDEX: 25—371

Szovjet páncélosok a felszabadított Tatán

Az első szabad május 1. a fővárosban

A ZRÍNYI KATONAI KIADÓ
negyedik negyedévi kiadványaiból

Szonjet szerzői munkaközösség:

**A NAGY HONVÉDŐ HÁBORÚ
TÖRTÉNETE 1941–1945. III. KÖTET**

Megjelenik

egészvásznon-kötésben, kb. 760 oldal terjedelemben

Ára: 150,— Ft

Dr. Csillag Ferenc:

**A KÉZI LŐFEGYVEREK
ÉS A HADMŰVÉSZET**

Megjelenik

félvásznon-kötésben, kb. 430 oldal terjedelemben

Ára: kb. 34,— Ft

Godó Ágnes:

A DRÁVÁTÓL A MURÁIG

Megjelenik

félvásznon-kötésben, kb. 320 oldal terjedelemben

Ára: kb. 27,— Ft

Hajtó József:

**LÉGIDESZANTOK A KORSZERŰ
HÁBORÚBAN**

Megjelenik

félvásznon-kötésben, 152 oldal terjedelemben

Ára: 14,— Ft